

VÁROS POLGÁRMESTERE

2051 Biatorbágy, Baross Gábor utca 2/a. • Telefon: 06 23 310-174/213

Fax: 06 23 310-135 • E-mail: polgarmester@biatorbagy.hu • www.biatorbagy.hu

ELŐTERJESZTÉS

A Biatorbágyi Tájvédő Kör kérelméről

A Biatorbágyi Tájvédő Kör a Norvég Civil Támogatási Alap által kiírt környezetvédelmi pályázat előszűrőjére pályázatot nyújtott be, melyhez kéri Biatorbágy Város Önkormányzat támogatását. A pályázat részletes kidolgozása az előszűrőn való megfelelés után készül el, a megvalósítást a 2015. évre tervezi az egyesület. A projekt a Nyakaskő-Diós tanösvény létesítésére vállalkozik, melyre már 2001-ben az önkormányzat megrendelésére Bolford Gabriella és Kiss Gábor szerzőpáros tanulmányt is készített.

PÁLYÁZATI TÁMOGATÁS MEGOSZLÁSA		
Norvég Civil Támogatási Alap	8.604.000 Ft	90%
Biatorbágyi Tájvédő Kör	956.000 Ft	10%
Teljes költség	9.560.000 Ft	100%

Az önrész a 2015. évben 10+4 hónapos bontásban 683.000 Ft, a 2016. évben 273.000 Ft, mely teljes összegre az egyesület kéri az önkormányzat támogatását.

A pályázat költségei között szerepel a tanösvény megtervezésének és kivitelezésének költsége. Az építési munkákba bevonnák a helyi közösséget, valamint a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem hallgatóit is. A tanösvény létesítésével lehetőség nyílna ismereteket nyújtani a hely geológiai botanikai, helytörténeti érdekességeiről, óvodáink és iskoláink környezeti nevelési céljait is különösen jól szolgálná a projekt által megvalósított fejlesztés. A tervek szerint a tanösvény részeként parkolók, pihenőhelyek, ismertető táblák, útjelző oszlopok készülnek a turizmus szempontjából is vonzó Nyakaskő területén.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy foglaljon állást a kérdésben.

Biatorbágy, 2014. november 11.

Tarjáni István s.k.
polgármester

Melléklet:

- Biatorbágyi Tájvédő Kör kérelme
- térkép
- Javaslat természetvédelmi tanösvény létesítésére Biatorbágyon - tanulmány

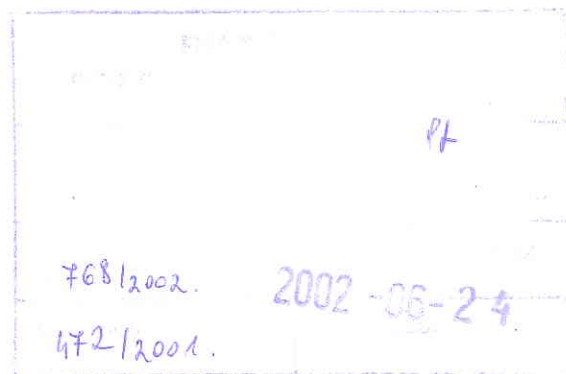
Összeállította: Miklós Krisztina

Határozati javaslat
Biatorbágy Város Képviselő-testülete
/2014.() határozata

A Biatorbágyi Tájvédő Kör kérelméről

Biatorbágy Város Képviselő-testülete megtárgyalta a Biatorbágyi Tájvédő Kör által benyújtott kérelemről szóló előterjesztést. Nyertes elbírálás esetén a képviselő-testület forrást biztosít a Norvég Civil Támogatási Alapnál benyújtott környezetvédelmi pályázat 10%-os önrészenek erejéig.

Felelős: polgármester
Határidő:

JAVASLAT TERMÉSZETVÉDELMI TANÖSVÉNY LÉTESÍTÉSÉRE BIATORBÁGYON

Készítette:

*Bolford Gabriella
Kiss Gábor*

Szeged, 2001

1. BEVEZETÉS

Javaslatunkban arra a mintegy öt éves kutatási munkára és azokra a vizsgálati eredményekre hivatkozunk, melyet a biatorbágyi Csízgey-árok és környékén végeztünk. Elgondolásunk alapján a terület potenciális geológiai, ökológiai és természetvédelmi tanösvény létrehozására alkalmas, amely az oktatás, a rekreáció és az ökoturizmus céljait szolgálná.

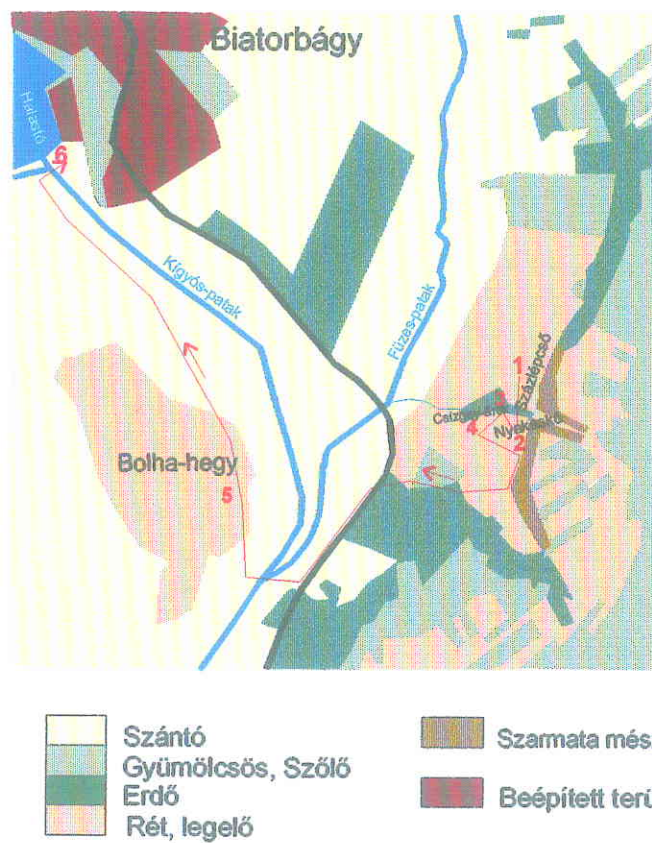
A vizsgált terület földrajzilag a Tétényi-fennsík és az Etyeki-dombság határán található. Biatorbágyhoz viszonyítva attól Dél-nyugatra helyezkedik el (ld. a mellékelt színes térképet). A település természeti értékei mellett gazdag történelmi emlékeivel, szép épületeivel és műalkotásaival teszi teljessé az ide látogatók programját. Földrajzi helyzete kedvező: Budapest határában fekszik, így könnyen megközelíthető.

A kiépítendő tanösvény sajátossága az, hogy a természet sokfélesége, változatossága viszonylag kis területen jelenik meg. Egy rövid kirándulással több élő és élettelen egyedi tájérték is bemutatható lenne, emellett lehetőség nyílna egyéni megfigyelésekre és őslénytani gyűjtésre úgy kutatók, mint diákok számára. Védett értékeinél, szépségénél, sokszínűségénél fogva tanulásra, élményszerzésre, szabadidő eltöltésére is alkalmas.

A tanösvényt látogatók a földtani képződmények, jelenségek, folyamatok megismerésén túl a föld- és a természettudományok, illetve a gazdag élővilág megfigyelésével önálló elképzeléseket, élményeket, tapasztalatokat szerezhetnek e terület szépségéről és sokszínűségéről. Lehetőség nyílna itt a növény- és állatfajismeret bővítésére, a társulások vizsgálatára, a környezetgazdálkodás és az emberi beavatkozás következményeinek megfigyelésére, emellett a középső- és felső-miocén mészkövek felszíni kibúvási mentén geomorfológiai, geológiai és őslénytani vizsgálatokra.

Hangsúlyozni kívánjuk azt, hogy ez a terület geológiai érdekességekben, flóra- és faunavilágában egyéni, kevésbé megkutatott, ezért javasoljuk mind nemzetközi kutatók, mind diákok fogadására. Geológiai jelentősége abban rejlik, hogy a Tétényi-fennsík területén már csak itt tanulmányozható jó állapotban középső- és felső-miocén feltárás.

Biatorbágy területhasznosítási térképe

M = 1 : 25 000

1. ábra.

Biatorbágy területhasznosítási térképe a létesítendő tanösvény állomásaival

(Készítette: BOLFORD G., 2000)

2. A LÉTESÍTENDŐ TANÖSVÉNY ÁLLOMÁSAI:

1. Százlépcső (földtani egyedi tájérték, sziklagyep vegetáció)
2. Nyakaskő (védett földtani tájérték)
3. Csízgey-árok felső feltárása (földtani- és őslénytani egyedi tájérték)
4. Csízgey-árok alsó feltárása (földtani- és őslénytani egyedi tájérték - csak kutatók számára)
5. Bolha-hegy természetvédelmi terület
6. Biai-tó (vízparti társulások)

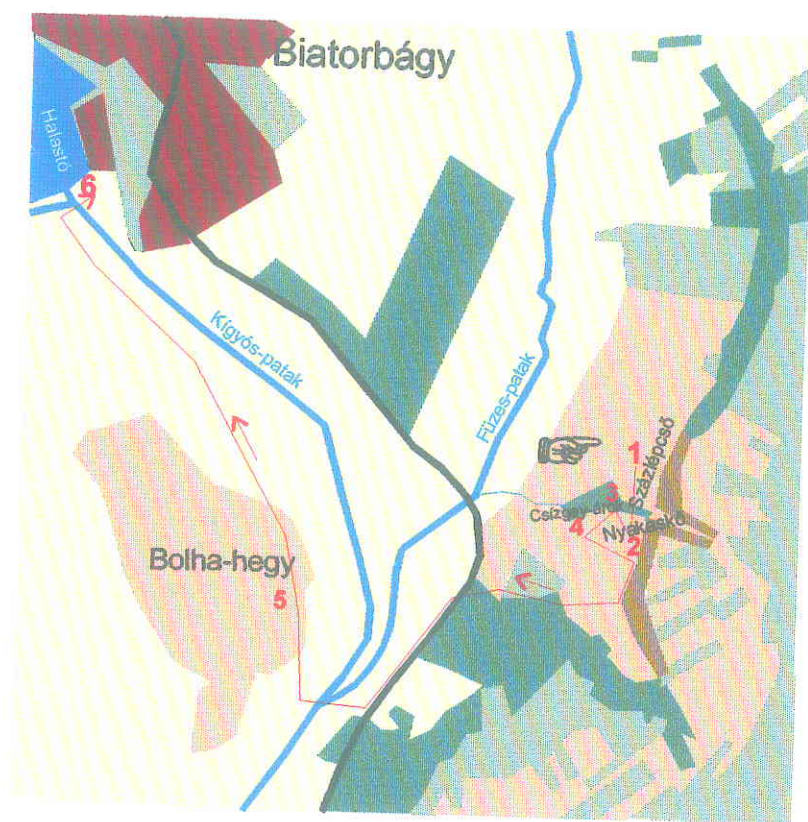
A vizsgált területen elvégzett kutatások alapján jelöltük ki a létesítendő tanösvény állomásait. A tanösvény állomáspontjainak kijelöléséhez a Magyar Szabványügyi Testület által meghatározott, az 1995. évi XXVIII. törvény alapján kiadott egyedi tájérték kataszterezéséről szóló nemzeti szabványt használtuk.¹

Vizsgálataink alapján a tanösvényen haladva több egyedi tájértéket figyelhetünk meg.

Egyedi tájértéknek nevezzük "az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és emberi tevékenységgel létrehozott azon tájalkotó elem(ek), mely(ek) történelmi, kultúrtörténeti, esztétikai vagy természeti szempontból valamely közösség számára jelentőssé vált(ak), de nem áll(nak) műemléki vagy természetvédelmi oltalom alatt".²

¹ Az 1995. évi XXVIII. törvény alapján, hivatkozási szám: MSZ 20381: 1999, 1999. január 12.

² A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 6. § 3. pontja alapján.

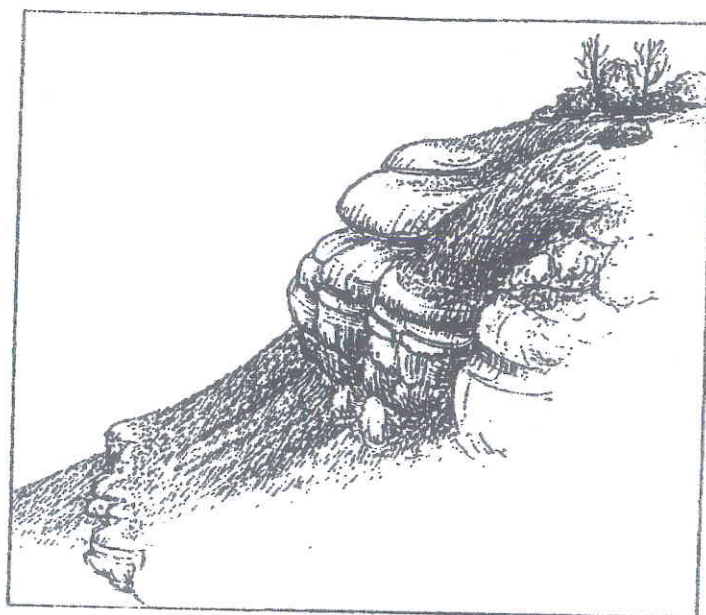
M= 1: 25 000

1. állomás SZÁZLÉPCSŐ

Fotó: Kiss Gábor

A javasolt természetvédelmi tanösvény első állomása azt a földtani egyedi tájérték, mely a település határában fekszik, s annak tájképi értékét igen kedvezően alakítja. A Százlépcső egyediségét abban láthatjuk, hogy ilyen jól tanulmányozható mészkőalakzat viszonylag ritka Magyarországon, a rajta kialakult élővilág nagy tudományos jelentőséggel bír.

5. ábra.

A Százlépcső-hegy nyugatias kitettségű sziklaalakzatának képe

(KOVÁCS J. rajza) (KUN A. 1996)

A Biatorbágytól délkeletre található sziklaoldal elnevezése igen találó, mivel az itt felszínre kerülő mészkőrétegek hatalmas, kilométer hosszú, változó magasságú (5–30 m) lépcsősor alkotnak. A két-három szélesebb (5–10 m) lépcsőfok között számos kisebb kőzetlépcső látható, így a kőzetfelszínnek páratlanul nagy változatossága jött létre. A külső erők hatására (szél, esővíz, hőmérséklet) a durvamészkő kipreparálódott rétegfejein, a fentről lemosódó

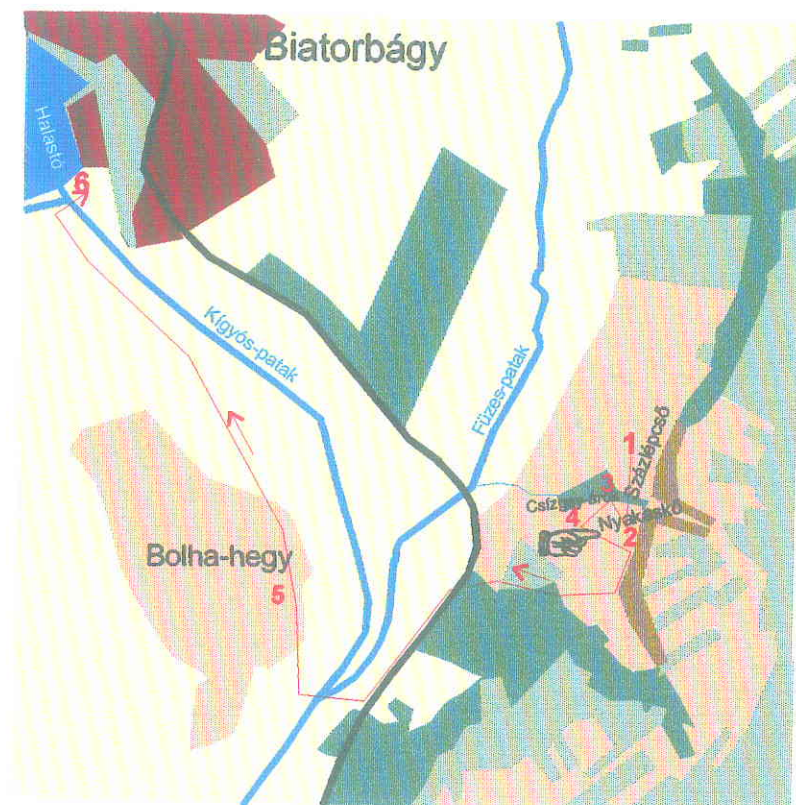
törmelék felhalmozódása figyelhető meg. Ezek a rétegek megóvták a lepusztulástól a közbetelepülő mészhomokot és mészhomokkővet.

A szarmata mészkőlépcsők különböző mértékben aprózódott rétegei változatos termőhelyi feltételeket nyújtanak a növényzetnek. Azon a részen, ahol már nincs törmelékmozgás, záródott a gyep és *sziklafüves lejtősztyepp* alakult ki. Ott, ahol állandó az erózió *nyílt sziklagyepeket* találunk. Nagyon jól megfigyelhető itt az átmenet a két növénytársulás között. Az alapkőzet aprózódási, mállási tulajdonságokban hasonlít a dolomitra, így elsősorban mészkedvelő fajok telepedtek meg.

A magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*) különösen értékes termőhelyen, nagy gyakorisággal fordul itt elő. A *Bromo - Festucion* csoport (ZÓLYOMI B, 1966) fajainak hasonlóan magas borítási értékei eddig csak dolomitról kerültek elő és csak kevés helyen sikerült harmadidőszaki mészkövekről kimutatni. A nagyobb sziklafelszíneken viszont olyan fajok is előfordulnak, melyek az érdi-diósdí sziklagyepekből hiányoznak (KUN A. ÉS ITTÉZS P., 1995): *Asplenium ruta-muraria* (kövi fodorka), *Sempervivum hirtum* (sárga kövirózsa). A kipreparálódott rétegefejek apró szemcséjű málladékan megtalálhatók és nagy borítást adnak a dolomit- és homoki gyepek közös, szubmediterrán jellegű tarkazuzmó-közösségének fajai. (ZÓLYOMI B. 1942, 1987; GALLÉ L. 1973)

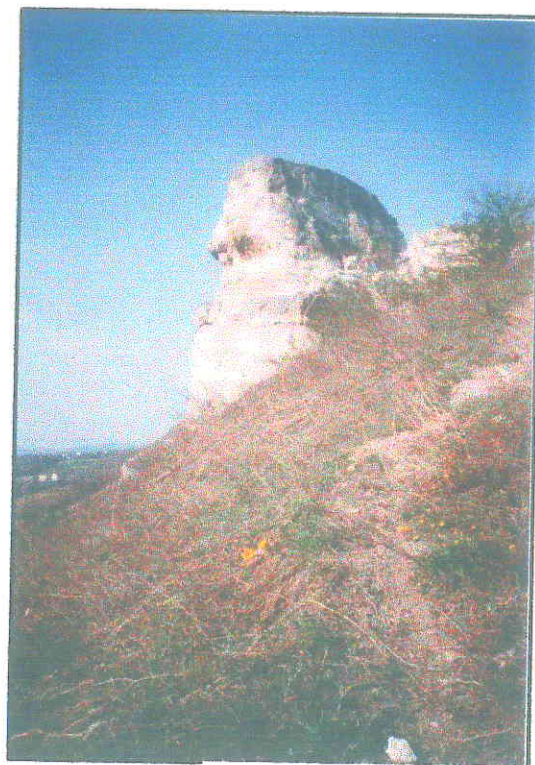
Érdekesség, hogy a mészkő porszemű málladékan a közeli löszgyepek néhány jellemző faja is megtelepedett, pl. *Silene longiflora*, *Agropyron pectinatum* és ritkán a kőzetfülkék alján *Taraxacum serotinum* is.

Geológiai és geomorfológiai megfigyelések is végezhetők itt, őslénytani gyűjtésre kevésbé alkalmas. A biológia és az ökológia iránt érdeklődők a sziklagyepnövényzet, lejtősztyeppréti növényzetét tanulmányozhatják a tanösvény első állomásánál. Ezek állandósult pionír társulások; jellemzőik a szélsőséges termőhelyeket elviselő pozsgás kövirózsa- és varjúháj fajok, apró sziklalakó páfrányok (fodorkák, pikkelypáfrány), gazdag moha- és zuzmóflórával. Mivel az alapkőzet aprózódási, mállási tulajdonságokban hasonlít a dolomitra, elsősorban mészkedvelő fajok telepedtek meg. Itt megtalálhatók a társulás karakterfajai is a védett sziklai perje (*Poa badensis*) és a deres csenkesz (*Festuca pallens*).

M= 1: 25 000

2. állomás NYAKASKŐ

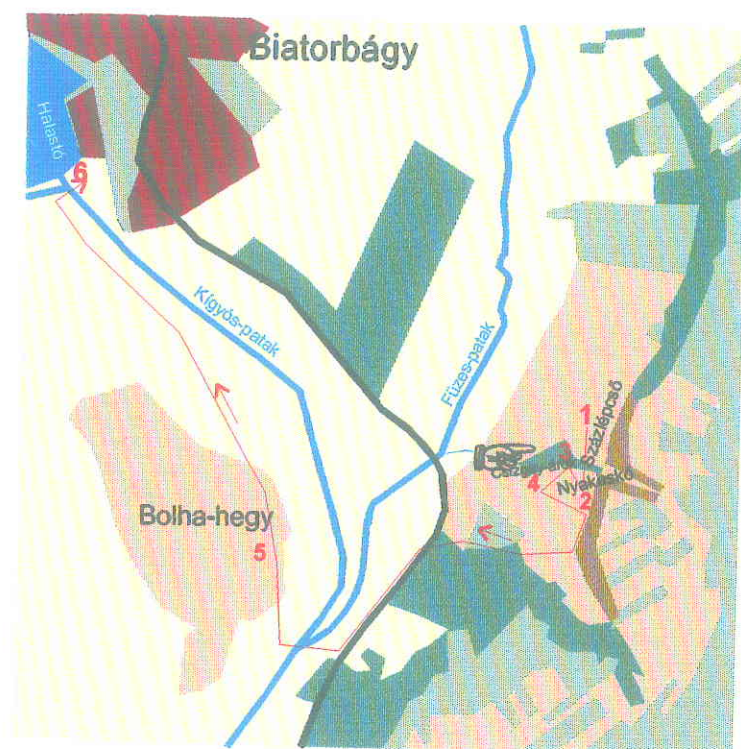
Fotó: Kiss Gábor

Különleges jelentőségű természeti emlék, védett földtani egyedi tájérték. E képződmény fő tömege konkordánsan települő, ciklusosan változó középső-miocén felső-bádeni (Rákosi Mésző Formáció) és szarmata ikrás mészkőből (Tinnyei Mésző Formáció), mészhomokból és mészhomokkőből áll. Gazdag foraminifera faunája miatt mállott felülete helyenként oolitos.

Az itt található fauna összetételét tekintve a kagylók a leggyakoribbak, mind faj, mind egyedszámban, ezt követik a csigák. Az itt található ősmaradványok az egykori szarmata tenger kevésbé sós jellegét mutatják. Erre utal a *Cerithium* sp. BRUGUIERE, 1789, vékonycsiszolatban pedig a *Miliolina*-félék nagy gyakorisága, illetve a normál sósvizet kedvelő genusok teljes hiánya. Faunája egyértelműen neritikus, vagyis sekélyvízi, ezen belül is árapályövi és árapályöv alatti. A puhatestűek általában kőbélként maradtak fenn, nagyon ritka a héjas példány.

Az ősmaradványokban gazdag középső- és felső-miocén korú mészkőgomba oldalában jól láthatók a keresztarétegzettség és az egykori vihar nyomok, ezért szedimentológiai megfigyelések is végezhetők.

A különböző geomorfológiai folyamatok felszíni bélyegei is jól tanulmányozhatók, mint például a mészkő sajátos lepusztulási formái, törmelékletű képződés, az erózió hatása. Az őslénytani gyűjtés itt tilos, mivel ez a földtani alakzat természetvédelmi oltalom alatt áll.

M= 1: 25 000

3. állomás

CSÍZGEY-ÁROK FELSŐ FELTÁRÁSA

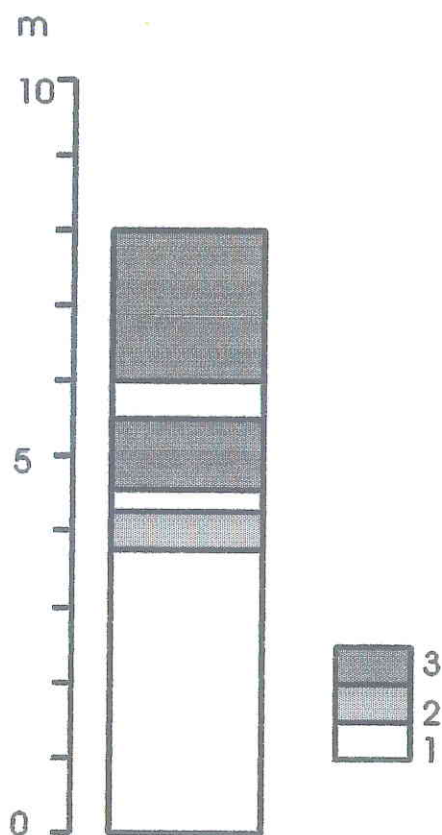

Fotó: Kiss Gábor

A javasolt tanösvény geológiaiailag legjelentősebb állomása, mivel itt tanulmányozhatók legjobban azok a rétegek, amelyek tükrözik a Paratethys sótartalom viszonyainak változását.

Dőlésük kb 14-19°, csapásuk ÉÉNy-DDK. A feltárás rétegsora az 5. ábrán látható.

A felső-bádeni rétegsor magassága kb. 7,6-8 m, ebből 3,7 m rosszul diagenizált, másodlagosan rétegzetlen fosszíliaszegény meszes homok, benne csak *Callianassa* sp. rák nyomai láthatók, helyenként kevés kagylóhéjtöredék is felismerhető. A szemcseeloszlási és az elektronmikroszkópos vizsgálatok kimutatták, hogy ennek jellege parti dűnehomok.

6. ábra.

A Csízgey-árok rétegsora.

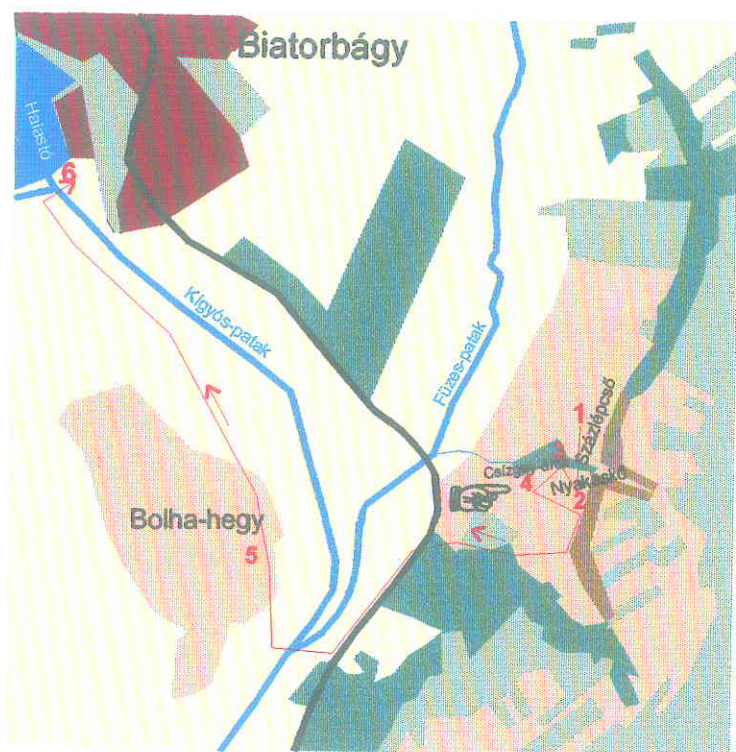
Jelmagyarázat: 1. Meszes homok, 2. Mészhomokkő, 3. Homokos mészkő

Ezután öt rétegben váltakozva mészhomokkő, meszes homokkő és mészhomok következik. Az 1. réteg meszes homokkő, makrofaunában szegény, elsődlegesen a *Scutella* sp. és az *Ostrea* sp. fajszáma az uralkodó. Életmódjukat tekintve a *Scutella* sp. iszapfaló, míg az *Ostrea* sp. cementáló kagyló volt. A többi fosszília megtartása rossz, csak kőbélként vagy lenyomatként maradtak meg. A 2. réteg mészhomok, amelynek makrofaunája egyáltalán nincs, mikrofaunája szinte csak *Quinqueloculina* sp. erősen koptatott héjtöredékeire terjed ki. Ezután homokos mészkő (3. réteg) következik, ennek a leggazdagabb a makrofaunája. A kagylók taxonszáma továbbra is a legmagasabb: *Cardium* sp.; *Glycimeris* sp.; *Arca* sp.; *Pinna* sp.; *Pecten* sp.; *Anomia* sp.; *Ostrea* sp.; ezután következnek a csigák: *Turritella* sp.; *Murex* sp.; *Conus* sp.; *Gibbula* sp.; a tízlábú rákok közül a *Calianassa* sp. páncéljai gyakoriak, emellett a tengeri sünök is megtalálhatók: *Scutella* sp., *Echinolampas* sp. Mikrofaunáját tekintve uralkodó a *Quinqueloculina* sp., az *Amphistegina* sp. és a *Borelis* sp. A 4. réteg ismét mészhomok, amely ugyancsak fossziliaszegény. Az 5. réteg homokos mészkő, ismét magas ősmaradványtartalommal, amelynek összetétele hasonló a 3. rétegéhez, de lényegesen szegényesebb. Itt vékonycsiszolatban jól elkülöníthető volt egy úgynevezett *Nubecularia* sp. 1825 bekérgező életmódot folytató foraminifera. Ez több szempontból érdekes. Egyrészt Magyarországon eddig még nem írtak le középső-miocénból ilyen egysejtűt, másrészt bár a fauna normál vagy enyhén csökkent sósvízi környezetet mutat, a *Nubecularia* sp. egyértelműen a brackvizet kedvelte. Ez azt a feltételezést támasztja alá, hogy egy beömlő folyó csökkentette le a tengervíz sótartalmát, amely lehetővé tette a felső-miocénra már jellemző fajok megjelenését a felső-bádeniben.

A makro- és mikroszkópos megfigyelések alapján a rétegsor ciklusosságára több magyarázat is született. Azonban a makro- és mikroszkópos megfigyelések azt támasztják alá, hogy a feltárás éppen az árapályövi homok és árapályöv alatti homokos mészkő összefogazódását "metszi" el, hiszen az 1., a 3. és az 5. réteg képződése az árapályalatti övben, a 2. és a 4. rétegé az árapály szintjére tehető.

Hasonló ciklusosságot figyelhetünk meg a konkian rétegekben is, amelyek a felső-bádeni lajtamészkő összletre konkordánsan, folyamatos átmenettel települnek.

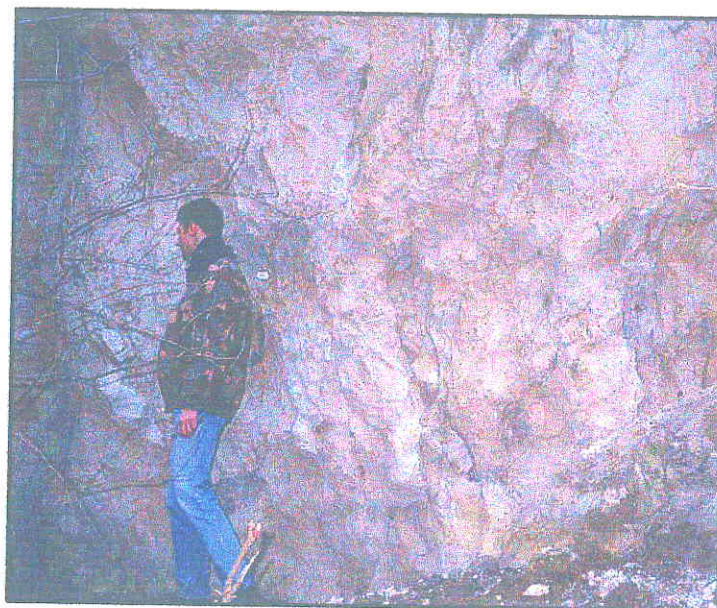
Itt is homokos mészkő és mészhomok váltakozását láthatjuk. A begyűjtött ősmaradványok alapján jól megfigyelhető a faunaszegényedés, például eltűnnek a tengeri sünök, az *Ostrea* sp., *Murex* sp., *Conus* sp. *Pagurus* sp., *Callianassa* sp. fokozatosan előtérbe kerülnek a eurihalin szervezetek, például a *Miliolina*-félék, a *Cerithium* sp. és a *Pecten biaensis*.

M= 1: 25 000

4. állomás

CSÍZGEY-ÁROK ALSÓ FELTÁRÁSA

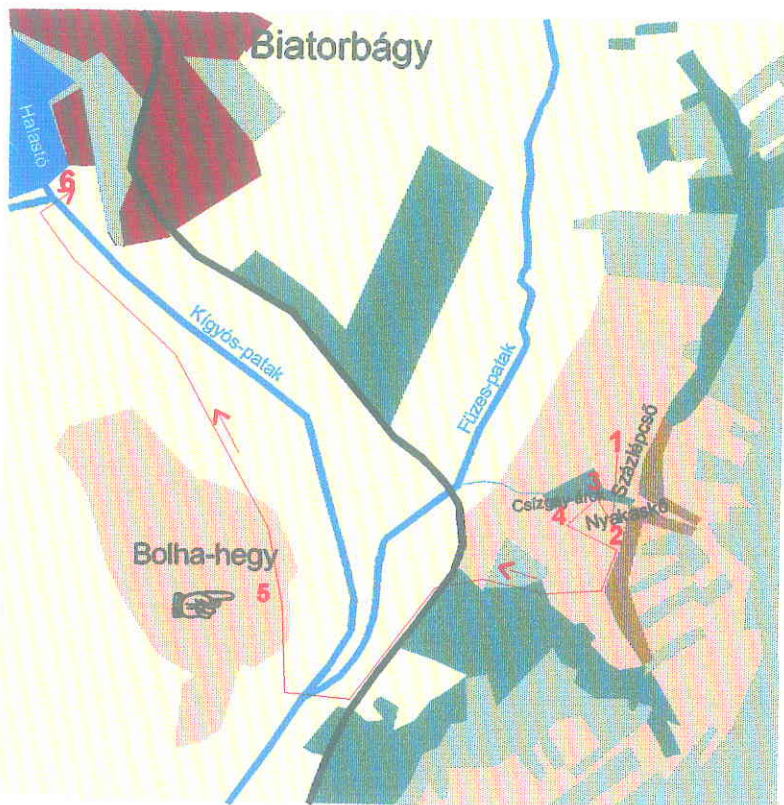
Fotó: Bolford Gabriella

A vízmósásban tovább haladva aleurolit falra bukkanunk. A rétegek dőlése 70-80°. Képződését tekintve mélyebb vízi kifejlődésű, általában vagilis és szesszilis inbentosz életmódot folytató fajok jellemzők.

Diagenizáltsági foka alacsony. Vékonycsiszolatban az aleurolit durvaszemcsés, uralkodóan sziliciklasztos, emellett nagy gyakoriságban tartalmaz felőrölt mészalgákat, *Foraminifera* és *Mollusca* héjtöredékeket. Szövege grainstone. Az őslénytani gyűjtés során elsősorban szuszpendáló életmódot folytató puhatestűek kerültek elő, gyakoriságot tekintve a kagylók taxon száma továbbra is a legmagasabb (*Cardium* sp.; *Arca* sp.; *Lithophaga* sp.; *Panopaea* sp.; *Tellina* sp., *Lucina* sp.), ezt követik a csigáké (*Turritella* sp.; *Gibbula* sp.), az ízeltlábúakon belül pedig a tízlábú rákoké (*Pagurus* sp., *Mursia* sp.). Feltűnő a ragadozó életmódot folytató szervezetek hiánya vagy ritkasága.

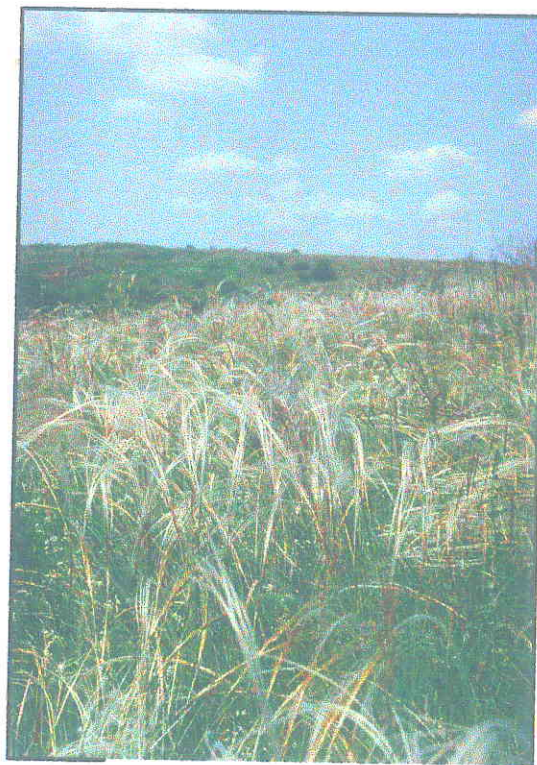
Kiválóan alkalmas kutatók számára őslénytani gyűjtésekre, paleoökológiai, szedimentológiai megfigyelésekre és tektonikai mérésekre.

A Csízgey-árok alsó részén, a hangulatos völgy aljában patak csordogál, közelében apró időszakos talajvíz forrás bukkan a felszínre. Az 1996. évi LIII. sz. *A természet védelméről* szóló törvény 23 § 2. bekezdése értelmében országos jelentőségű védettséget élvez. Itt külön problémát jelent, hogy a forrás felszínre lépésének területén fém-, fa-, műanyag- és gumihulladék, valamint veszélyes hulladék (pl. akkumulátor) is megtalálható. Ezek a szennyező anyagok mind esztétikai, mind biológiai környezetszennyezés szempontjából is nagy veszélyt jelentenek.

5. állomás
BOLHA-HEGY

M= 1: 25 000

Fotó: Horváthné Nagy Erzsébet

A tanösvény következő érdekes állomása az a 60,22 ha-os természetvédelmi terület, mely földtani egyedi tájérték. A löszpusztai vegetációk, a sóskúti mészkő felszínre bukkanási helyén lévő sziklagyepvegetációk indokolták a természetvédelmi területté nyilvánítást. (TARDY J. szerk. 1996)

Ez egyben bányászati emlék is, hiszen 1756-ban itt kezdték el fejteni a sóskúti típusú ikrás mészkövet, melyet többek között a Lánchíd, a Margit-szigeti Fürdő és a Vigadó építéséhez használtak fel.

A kevés ősmaradványt tartalmazó a Tinnyei Mészkő Formációba tartozó oolitos mészkövet több mesterséges és természetes feltárásban tanulmányozhatjuk. A védettség miatt természetesen gyűjteni szigorúan tilos, azonban a mészkő mállási formái, például a növényzetnek a mészkőfelszínre gyakorolt hatásai jól megfigyelhetők.

Számos természetvédelmi szempontból értékes szárazgyep társulás tanulmányozható itt, melyek közül nem egy védettséget is élvez

A meredek, sziklás felszíneken képződött talaj az erózió állandó pusztító munkája miatt csak igen vékonyan tud felhalmozódni. A növények nagy része ezen a sekély talajon él, vagy a sziklarepedésekben felhalmozódott talajból tud kibújni. Így elsősorban állandósult pionír társulások telepedtek meg, melyek elviselik a szélsőséges termőhelyeket. A mészkövek gyakran többféle *moha* és *zuzmóflórának* adnak otthont. Megfigyelhető például a sárga *térképzuzmó*, a *ciprus moha* vagy a *háztető moha*.

Fő gyepalkotók a csenkeszek (itt a pusztai és a réti csenkesz), a keskenylevelű perje (*Poa angustifolia*) és az élesmosófű (*Chrysopogono gryllus*). Nagy borítást ad a löszgyepek jellemző növénye a tarka koronafűrt (*Coronilla varia*). A mészkőn felhalmozódott löszből kialakult tápanyagban gazdag, talajon a hegyi szárazlegelőkre jellemző lösznövényzettel találkozhatunk. A hegyi szárazlegelő (*Cynodonti-Festucetum pseudovinae*) nem tipikus lösznövényzet, hanem a pusztafüves lejtőssztyepp leromlása során jön létre. Jellemző növény a magyar kutyatej (*Euphorbia pannonica*), a hengeres peremizs (*Inula germanica*) és a hegyi len (*Linum austriacum*). Ez a társulás ezért több olyan fajnak is otthont ad,

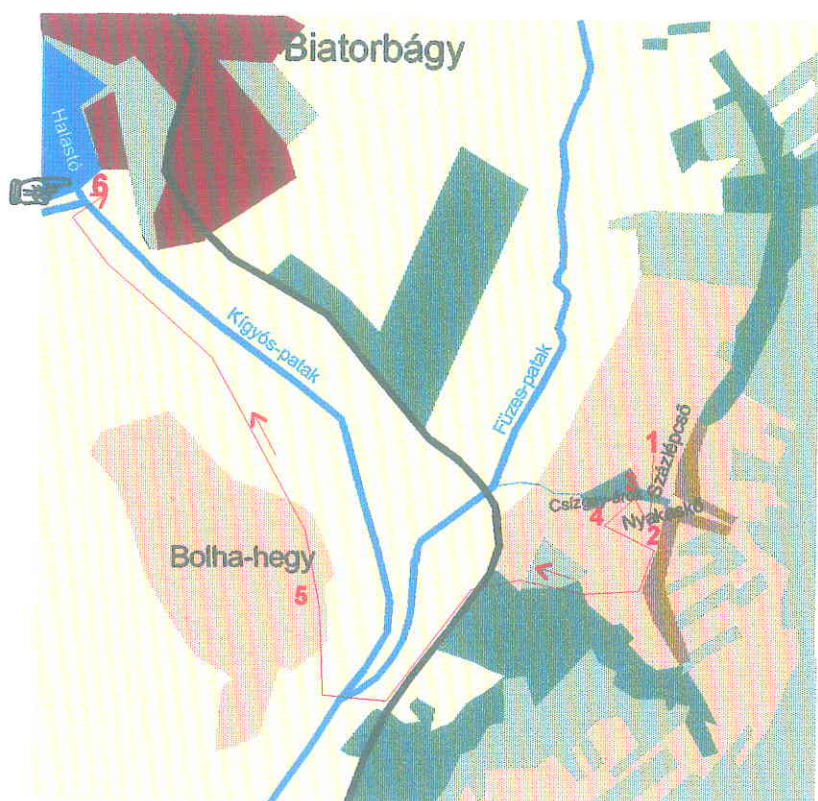
mely másutt gyomnak számít, itt természetes közegben él, pl. mezei iringó (*Eryngium campestre*).

Az alábbi védett növényfajokat találtam itt: tavaszi hérics (*Adonis vernalis*), sárga len (*Linum flavium*), borzas len (*Linum hirsutum* ssp. *glabrescens*), csinos árvalányhaj (*Stipa pulcherrima*), fekete kökörcsin (*Pulsatilla nigricans*).

A mállott mészkőfelszín gazdag zuzmó és mohafiórának ad otthont.

Számos védett nappali lepke tanulmányozható itt, többek között a nappali pávaszem, a gyöngyház lepke és a fecskefarkú lepke.

A sziklák között hantmadarak fészkelnek. Az egyenesszárnyúak közül a védett ájtatos manót (*Mantis religiosa*) figyeltem meg.

6. állomás
BIAI HALASTÓ

M= 1: 25 000

Fotó: Horváthné Nagy Erzsébet

A vizsgált terület vízrajzi képét jelentős mértékben alakítja a Biai-tó. Először 1192-ben említették, mint természetes állóvizet, amelyet később lecsapoltak, majd újraduzzasztottak. Területe 196 ha, a hozzá tartozó nádas pedig 59 ha (PALOVICS L., 1999. szóbeli közlés).

A vizes élőhely, mint tájalkotó tényező a vízközei élővilág fennmaradásához szükséges feltételeket biztosítja. Nagyon fontos a tó környékén lévő 59 ha-os nádas megóvása, mely a víz természetes tisztulása és vízi madaraink fészkelő és táplálkozó helyeként szolgál. Ezért kiválóan alkalmas környezeti nevelésre és kutatói munka végzésére.

Jellemző fajok: nád (*Phragmites australis*), fekete nádalytő (*Synphytum officinale*), közönséges lizinka (*Lysimachia vulgaris*), sövényiszulák (*Calystegia sepium*). A nádasok természetvédelmi szempontból értékes, védendő társulások (SIMON T. 1992).

Az idelátogató érdeklődők a vizes élőhelyek gerinces és gerinctelen élővilágát, jellemző növénytársulását és a tó jelenlegi halászati célú hasznosítását figyelhetik meg. A komplex szemléletalkítás és ismeretszerzés szempontjából tartjuk fontosnak a Biai halastó, mint víztani egyedi tájérték természeti és gazdasági szempontú megfigyelését.

Biatorbágy Város Polgármesteri Hivatal

2051 Biatorbágy, Baross G. u. 2/A

Tarjáni István

Biatorbágy Város Polgármestere

Biatorbágyi Tájvédő Kör

2051 Biatorbágy, Szabadság út 3

Kabinul

BIATORBÁGY VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATAL	
Érkezétszám:	15713
Dátum:	2014. október 15.
Iktatás ideje:	10.15
Iktatás száma:	PK-124/1/2014
Ügyintéző:	M.K.

Tárgy: Tanösvény

Tisztelt Polgármester Úr!

Egyesületünk részt kíván venni a Norvég Civil Támogatási Alap környezetvédelmi pályázatának előszűrőjén a „Nyakas-kő Diós tanösvény” projekttel, ehhez kérjük szíves hozzájárulását!

A pályázat részletes kidolgozására az előszűrőn való sikeres átjutás után, a pontos tervek elkészítésére pedig a pályázat megvalósulásakor, 2015 évben kerülhet sor.

Nyakas-kő Diós tanösvény

Biatorbágy látványos és változatos természeti kincsei eddig is vonzották a látogatókat, de a szépségen túl más élményeket is vihetnének haza az érdeklődők. A Nyakas-kő kilátópont, jellegzetes formája az egymásra rakódott különböző keménységű tengeri üledékrétegek eróziója miatt alakult ki. A lábánál található Csizgye-árok gazdag lelőhelye az őskövületeknek. A közeli sziklaalakzatok magukon viselik a 150-200 évvel ezelőtti kőbányászati technikák nyomát. A volt községi legelő mostanra Natura 2000 terület, löszpuszta gypén számos védett növény található.

A tanösvény létesítésével lehetőség nyílna ismeretet nyújtani a hely geológiai, botanikai, helytörténeti érdekességeiről, az Égrelépő erkély és kilátónál elhelyezett tábla maradandó élményekkel szolgálna. A tanösvény tematikája okos telefonokra telepíthető applikációként is hozzáférhető lenne. A jelenleg is gyakran használt útvonal szinte kiépítetlen, nincsenek útjelző táblák, a biztonságos közlekedést segítő korlátok, ezek létesítését is támogatná a pályázat.

A tanösvény terveinek elkészítésébe be kívánjuk vonni a BME hallgatóit, a helyszíni kivitelezési munkák egy részében a hallgatókon kívül helyi aktivistákkal is együtt szeretnénk dolgozni.

A Nyakas-kő Diós tanösvény későbbiekben jól kiegészíthető a Kőfaragók útjával, mely a kőfaragók életét, kezük munkáját mutatja be. Részei: Erdei híd, Hild-pince, XIX. századi szekerek nyoma, Ürge-hegyi kőbánya, Ürge-hegyi pincék (Kunyik pince).

Térkép:

https://mapsengine.google.com/map/edit?mid=zz9ryYeTFe7M.kjCodq_ODOVU&authuser=0&hl=hu

Biatorbágy 2014. október 14.

Pozitív válaszában bízva,
Tisztelettel:

Tüske Emil
Elnök

Réthelyi Karola
alelnök

Nyakas-kő Diós tanösvény

Biatorbágy látványos és változatos természeti kincsei eddig is vonzották a látogatókat, de a szépségen túl más élményeket is vihetnének haza az érdeklődők. A Nyakas-kő kilátópont, jellegzetes formája az egymásra rakódott különböző keménységű tengeri üledékrétegek eróziója miatt alakult ki. A lábánál található Csizgey-árok gazdag lelőhelye az őskövületeknek. A közeli sziklaalakzatok magukon viselik a 150-200 évvel ezelőtti kőbányászati technikák nyomát. A volt községi legelő mostanra Natura 2000 terület, löszpuszta gyepén számos védett növény található.

A tanösvény létesítésével lehetőség nyílna ismereteket nyújtani a hely geológiai, botanikai, helytörténeti érdekességeiről, az Égrelépő erkély, és kilátónál elhelyezett tábla maradandó élményekkel szolgálna. A tanösvény tematikája okos telefonokra telepíthető applikációként is hozzáférhető lenne. A jelenleg is gyakran használt útvonal szinte kiépítetlen, nincsenek útjelző táblák, a biztonságos közlekedést segítő korlátok.

A tanösvény terveinek elkészítésébe be kívánjuk vonni a BME hallgatóit, a helyszíni kivitelezési munkák egy részében a hallgatókon kívül helyi aktivistákat is együtt szeretnénk dolgozni.

A Nyakas-kő Diós tanösvény jól kiegészíthető a Kőfaragók útjával, mely a kőfaragók életét, kezük munkáját mutatja be. Részai: Erdei híd, Hild-pince, XIX. századi szekerek nyoma, Ürge-hegyi kőbánya, Ürge-hegyi pincék.

Térkép:

https://mapsengine.google.com/map/edit?mid=zz9ryYeTFE7M.kjCodq_ODOVU&authuser=0&hl=hu

Nyakas-kő Diós Tanösvény megépítendő létesítményei

- Pihenőhely kialakítása esőbeállóval, „Mesterek nyomában” ismertető tábla Százlépcső
- Meglévő pihenőhely bővítése, „Őstengeri élet szárazon” ismertető tábla Nyakas-kő
- Meglévő pihenőhely bővítése, „Lábunk alatt a gyep” ismertető tábla Kisvisszhang-domb
- Égrelépő látványerkély, Madárszírt
- Kilátópont „Panorámaatlasz” tábla
- Bejárati kapu 2db
- Irányító tábla 9db
- Korlátépítés 120m

Biatorbágy 2014 október 14

Tüske Emil

